

ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО РІВНЯ РОЗПОДІЛУ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ

У статті за допомогою економіко-математичної моделі проаналізовано рівень суспільної корисності органів місцевого самоврядування в Україні стосовно ефективності використання ними доходів місцевих бюджетів.

Постанова проблеми. З прийняттям Бюджетного кодексу основним стратегічним напрямом проведення бюджетної політики в Україні є децентралізація фінансів центральних органів влади. Діюча система, успадкована від планової економіки, — це система непрозорих, довільних та практично неконтрольованих рішень про розподіл бюджетних ресурсів. Очевидно, що така система не відповідає стратегічній меті розвитку України як сучасної демократичної держави з розвинутою ринковою економікою, де діють ефективні методи розподілу накопичених у бюджетах усіх рівнів коштів.

Аналіз публікацій. Цю проблему досліджували такі відомі вчені-економісти, як В. Кравченко, О. Данілов, І. Луніна, Л. Тарангул, Дж. Бьюкенен, М. Кемпбел, М. Белл та ін. Як показала наша історія та проведений аналіз публікацій, система фіскальної централізації коштів у державному бюджеті, що залишилась в Україні в перші роки незалежності, не сприяла ані підвищенню добробуту країни, ані ефективному використанню доходів, які надходили з різних джерел до місцевих бюджетів. Бюджетний кодекс передбачає послідовні, прозорі та однакові для всіх правила, що дозволяють створити більш ефективну бюджетну систему, яка має замінити діючу.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну теоретичну розробку цього питання в літературних джерелах, невирішеним залишається визначення ефективного рівня розподілу доходів бюджетів органами місцевого самоврядування, тобто визначення їх суспільної корисності задля прискорення темпів економічного зростання економіки країни. Отже, **метою даної статті** є визначення ефективності використання органами місцевого самоврядування акумульованих у доходній частині коштів на основі власної модифікації суспільної функції корисності.

Виклад основного матеріалу. Для перевірки надходжень до бюджетів, величини яких можуть викликати певні сумніви через зміни у податковому та бюджетному законодавстві, та врахування їх при плануванні доходів місцевих бюджетів, припустимо, що і центральний, і місцеві уряди мають на меті максимізувати якість та кількість наданих державою послуг, особливо у соціальній сфері, оскільки їх кількість та якість гарантує членам рад усіх гілок влади обрання на наступні терміни. За таких умов завжди існують бюджетні обмеження для впровадження таких соціальних програм, і збільшення надходжень на покриття витрат на такі програми відбувається або за рахунок проведення більш жорсткої податкової політики, або за рахунок збільшення бюджетного дефіциту.

Для повнішого відображення стану доходної бази місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації та частого зміни податкового законодавства в Україні наведемо кілька статистичних прикладів із використанням економічної моделі. Всі результати цієї моделі отримані в умовах впливу зовнішніх коливань на економіку країни в цілому, тобто зважали на те, що курс податкової та бюджетної політики в країні змінюватиметься залежно від того, які політичні сили будуть обрані як правляча більшість, і пропорція обраних партій в країні є екзогенною. Потім була ендемонована ймовірність обрання тієї чи іншої партії у правлячу більшість для досягнення політичної рівноваги, враховуючи ті голоси, кількостях яких може змінюватись залежно від політичного курсу, здійснюваного цією партією. Таким чином, були враховані особливості українського виборця, що полягає у загальній тенденції обирати до правлячої більшості ті партії, які декларують більше соціальних програм (підвищення пенсій, заробітної плати, збільшення пільг населенню тощо) і, як правило, є прихильни-

ками інтеграції України до Європейської співдружності та фіскальної децентралізації. Відомо також, що підтримуючи політику державного чи місцевого урядів з вагомими витратами на соціальні заходи, необхідно змінювати податкову чи бюджетну політику таким чином, щоб віднайти джерела фінансування таких затратних проектів. Для виявлення тенденцій формування доходів місцевих бюджетів в умовах частої зміни податкового законодавства при прогнозуванні їх податкових доходів та витрат було проаналізовано дані за 1991 — 2001 рр. у порівняльних цінах.

Для того, щоб змодельовати ефективність використання доходів місцевих бюджетів у таких умовах, зауважимо, що бюджетна децентралізація доходів з центрального бюджету в місцеві спонукає органи місцевого самоврядування ефективно використовувати отримувані ними додаткові з точки зору державного бюджету кошти. Це означає, насамперед, що органи місцевого самоврядування повинні використовувати свої доходи так, щоб не лише витратити, а й заробляти на них, а отже і розвивати власні комунальні господарства таким чином, щоб обсяг їхніх послуг збільшувався і покращувався. Припустимо, що місцеві бюджети мають два основних джерела доходів — податкові та неподаткові надходження, причому неподатковими надходженнями мають у разі переважно доходи від підприємств комунальної власності. Таке припущення дає змогу уникнути надмірної частки трансфертів до місцевих бюджетів нижчого рівня з бюджетів вищого рівня влади, тобто не виникає дефіциту місцевих бюджетів. Звичайно, за умов мінімального надання трансфертів до місцевих бюджетів або цілковитої їх відсутності, державна влада спонукає органи місцевого самоврядування розвивати свої регіони та управляти місцевими фінансами більш ефективно.

Пропонуємо розглянути двосекторну модель перерозподілу доходної бази місцевих бюджетів, яка виникає при зміні податкової та бюджетної політики, яку уряд планує здійснити у два етапи. Час в ній позначено $e \in \{1, 2\}$ і при цьому розмір доходної бази місцевого бюджету представлено у порівняльних цінах. Є дві групи агентів, що існують одночасно в одному періоді - приватні суб'єкти господарювання та державні структури. Таке припущення дає змогу уникнути твердження, що приватні суб'єкти господарювання жодним чином не фінансують державних службовців, задіяних у виконанні певної соціальної програми, яку запропонува-

но певною політичною партією. Насправді ж приватні підприємці, сплативши податки до бюджетів усіх рівнів, певною мірою фінансують цю програму. В межах часу / розмір груп агентів змінюється залежно від їхньої продуктивності на ринку країни θ , (θ_{tt} — це загальне значення суми фінансового забезпечення (θ_{1t}, θ_{2t}) (зауважимо, що $\Delta\theta = \theta - \theta > 0$) з імовірністю $1 - v$ та v). Такий стан речей в економіці, коли непродуктивні виробництва замінюються більш ефективними на ринку, добре відомий приватним суб'єктам господарювання, але, здається, абсолютно невідомий державним структурам влади, де прослідковується протилежна тенденція: ті гілки влади, які менше виробляють продукту, і тим самим менше сплачують податків до бюджету, мають більше дотацій з бюджету, ніж ті, що насправді корисні суспільству (місцеві органи влади).

За таких умов постає питання про суспільну корисність кожної гілки влади, і, відповідно, рівень цієї корисності, а також про скорочення чи збільшення фінансування державою цих гілок влади. Для визначення рівня корисності для суспільства певної гілки влади (центральної чи місцевої) визначимо оподатковуваний дохід таких державних структур y_t протягом часу t , який дорівнюватиме θe_t , де e_t - рівень продуктивності окремих гілок влади. Щоб досягти такого рівня продуктивності, їм потрібно затратити $\psi(e_t)$ (де $\psi'(\cdot) > 0$, $\psi''(\cdot) < 0$ та $\psi'''(\cdot) > 0$). І нарешті, гілка державної влади з наданням державних послуг q та доходом y_t , в якій надходження до бюджету від податків становлять τ_t , має таку суспільну корисність:

$$U_t = \frac{y_t - \tau_t - \psi \frac{y_t}{\theta_t}}{y_t} \times 100\%$$

де: U_t — суспільна корисність (значимість) центральних та місцевих влад при формуванні бюджету протягом часу t ;

y_t - оподатковуваний дохід центральних та місцевих влад протягом часу t ;

τ_t — надходження від податків відданої гілки влади протягом часу t ;

ψ — затрати капіталу та праці даної гілки влади для надання ним відповідного об'єму державних послуг упродовж часу t ;

θ_t — суми на надання державних послуг певною гілкою державної влади за відповідний період t .

Згідно з українським законодавством законотворчі органи — Верховна Рада України та Ради областей, районів, сіл, селищ і міст — мають складатись із більшості та опозиції до цієї створеної політичної більшості. Саме ці політичні сили ухвалюють ті чи інші законодавчі акти щодо формування доходів місцевих бюджетів, тому не можна не враховувати фактор зміни політичних переконань щодо проведення бюджетної та податкової політики різних партій. Різні партії, формуючи політичну більшість, ухвалюють нормативні акти або зміни до законів, які й визначають правила поповнення доходної бази місцевих бюджетів, а опозиція має дещо коригувати ці законопроекти щодо податкового та бюджетного законодавства, які пропонує більшість. І опозиція, і більшість в ідеалі мають на меті максимізувати добробут країни: $vu(\omega+U)+(1-v)u(\omega+U)$, визначений з урахуванням корисності різних гілок влади (U, U) , отриманої при розрахунку найвищої та найнижчої їхньої корисності U . Припустимо, що $u(\cdot)$ і зростає, і спадає: $u'(\cdot) > 0$, $u''(\cdot) < 0$. w — це індекс відношення доходів бюджету місцевого уряду до зібраних у регіоні надходжень у державний бюджет (рівень фіскальної децентралізації, визначений затратним методом); $w = w/w$ — це урядова політика, що стратегічно спрямована на фіскальну централізацію, та урядова політика, що має стратегію децентралізації фінансових ресурсів держави відповідно; $\Delta w = w - w > 0$ позначимо як ступінь поляризації цих стратегічних напрямів розвитку економіки у країні; $w_0 = (w + w)/2$ — як середній рівень розподілу централізації-децентралізації фінансових ресурсів. Такі параметри розподілу рівнів централізації-децентралізації фінансових ресурсів держави дають змогу визначити, яким чином фіскальна політика, що склалася із прийняттям законів певними політичними силами у минулому, вплинула на бюджетну та податкову політику при формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування на сучасному етапі.

Рівень невідповідності певної урядової політики, що вплинула на формування доходів місцевих бюджетів, розрахований за функцією суспільної корисності $u(\cdot)$, позначимо як $r_u(x) = -u''(x)/u'(x)$, тобто такий стратегічний напрям проведення державної політики призвів до неефективного використання фінансо-

вих ресурсів, зібраних у доходній базі місцевих бюджетів усіх рівнів урядових структур. Рівень невідповідності стратегії централізації чи децентралізації фінансових ресурсів у доходній базі місцевих бюджетів із застосуванням функції суспільної корисності має бути $r_u'(\cdot) < 0$ чи $r_u''(\cdot) < 0$.

Зауважимо, що за умови бюджетної децентралізації будь-яка податкова система країни має бути абсолютно відкритою та прозорою. Це об'єктивно можливо, тому що будь-який місцевий уряд має на меті залишитись при владі якомога довше, і для цього йому необхідно завойовувати певний політичний авторитет. Таким чином, податкова система за умови фіскальної децентралізації стає прозорою тоді, коли органи місцевого самоврядування оприлюднюють звіти надходжень від податків та витрат певного місцевого бюджету. Тоді, звіт про державні послуги, надані за отримані суми надходжень до місцевого бюджету (їхня продуктивність у суспільстві) за певний період позначимо Θ . Механізм відкритості органів місцевого самоврядування щодо своєї діяльності з надання державних послуг та прозорість системи оподаткування для платників податків позначимо $\{t(\theta), y(\theta)\}$. Ці показники отримаємо, якщо податкові надходження певного регіону поділити на доходи місцевого бюджету, а доходи від комунальної власності поділити на доходи місцевого бюджету певного регіону відповідно. Для спрощення запису цих параметрів у

модель введемо такі показники, як ν , ψ , що є часткою податкових надходжень даного регіону до доходів місцевих бюджетів та часткою доходів від комунальної власності до доходів місцевих бюджетів з відповідно високим та низьким рівнем продуктивності суб'єктів господарювання у даному регіоні щодо функції суспільної корисності за певний період. Тоді обмеження рівня сплати податків суб'єктами господарювання у цьому регіоні з високою продуктивністю (гранична межа прибутковості агентів за певного рівня оподаткування) можна записати так:

$$\bar{U} = \frac{\bar{y} - \bar{\tau} - \psi \left(\frac{\bar{y}}{\theta} \right)}{y_1} \geq \frac{y - \tau - \psi \left(\frac{y}{\theta} \right)}{y_1} = \frac{U + \phi(y)}{y_1}, \quad (1)$$

де: U — найвищий рівень суспільної корисності органу місцевого самоврядування;

\bar{y} , \underline{y} – найвищий та найнижчий дохід суб'єктів господарювання цього регіону відповідно;

ψ – затрати капіталу та праці для отримання такого доходу;

$\bar{\theta}$ – найвища продуктивність суб'єктів господарювання;

$\bar{\tau}$, $\underline{\tau}$ – найбільша та найменша сума сплачених податків органам місцевого самоврядування відповідно;

$\bar{\phi}(y)$ – це $\psi(y/\bar{\theta}) - \psi(y/\underline{\theta})$, що зростає і перетворюється разом з y , тоді як $\psi''(\cdot) > 0$ та $\psi'''(\cdot) > 0$.

Якщо припустити, що дефіцит місцевого бюджету b необхідно відшкодувати, тоді обмеженням витратної частини місцевого бюджету становить: $v\tau + (1-v)\underline{\tau} \geq b$, тобто податкові надходження до місцевих бюджетів мають покривати певні витрати з місцевого бюджету у повному обсязі. Іншими словами, w можна замінити на $w - b$.

Отже, зважаючи на вплив оподаткування на продуктивність суб'єктів господарювання, функція суспільної корисності місцевих органів самоврядування виглядатиме так:

$$v\left(\bar{y} - \psi\left(\frac{\bar{y}}{\bar{\theta}}\right)\right) + (1-v)\left(\underline{y} - \psi\left(\frac{\underline{y}}{\underline{\theta}}\right)\right) \geq v\bar{U} + (1-v)\underline{U} + b \quad (2)$$

Беручи до уваги той факт, що прибуткові підприємства надають більш якісні послуги і виробляють продукцію ефективніше, ніж збиткові, загальна сума прибутку підприємств у регіоні може також бути виражена функцією ϕ , але у такій інтерпретації:

$$S(\phi) = v\left(\bar{y}^* - \psi\left(\frac{\bar{y}^*}{\bar{\theta}}\right)\right) + (1-v)\left(\tilde{\phi}^{-1}(\phi) - \psi\left(\frac{\tilde{\phi}^{-1}(\phi)}{\underline{\theta}}\right)\right)$$

При цьому обмеження (1) та (2) спонукають бюджети органів місцевого самоврядування, де функціонують ці підприємства, отримати доходи $\bar{U} = S(\phi) + (1-v)\phi$ або $\underline{U} = S(\phi) - v\phi$. Потім метою нової влади w стане підвищення відносно ϕ функції $v(\cdot)$:

$$v(w, \phi) = vU(w + S(\phi) + (1-v)\phi) + (1-v)U(w + S(\phi) - v\phi).$$

Якщо дефіцит b має покриватись величиною існуючого оподаткування, надходження від якого потрапляють до місцевого бюджету, а несхожість рівня якості наданих послуг між підприємствами комунальної власності за різної податкової та бюджетної політики становитиме ϕ , а правляча партія, яка ухвалює більше податкових та бюджетних законів, отримає винагороду у вигляді $v(w - b, \phi)$. Якщо це є, влада обиратиме такий ступінь перерозподілу доходної та витратної частин державного та місцевих бюджетів, як $\phi(w - b)$. Якщо державна та місцева влади обирають розрахований за наведеними вище формулами оптимум, то зниження продуктивності доходної бази місцевих бюджетів буде повністю залежати від їх переваг у отриманні доходів від загальнодержавних податків та поточного дефіциту. Тому, обираючи такий оптимум, влада має змогу створити підґрунтя для економічного розвитку як регіону зокрема, так і держави у цілому.

На основі статистичних даних розрахуємо вихідні значення коефіцієнтів в умовах економіки України. Так, показник v – ймовірність того, що суспільна корисність доходної бази місцевих бюджетів для громадян, які проживають на території регіону, де вона формується, візьмемо за 0,9. Це означає, що показник λ – v набуде, відповідно, значення $0,1(1 - 0,9 = 0,1)$. Згідно статистичними звітами, оприлюдненими на сайті [7], та за власними розрахунками, отримаємо величину w для визначення відповідно \underline{U} та \bar{U} : значення w знаходимо як відношення найменшої суми доходів місцевих бюджетів залежно від їхньої структури (620 583 млн грн у місцевих бюджетів «базового рівня») до загальної суми, зібраних у відповідному регіоні податків та зборів (17 730 942 млн грн). Таким чином, найменший індекс фіскальної децентралізації $w = 0,035$ мають доходні бази місцевих бюджетів міст, сіл, селищ та районів у містах. Так само отримаємо найвищий показник індексу фіскальної децентралізації w . Найбільшу загальну суму доходів місцевих бюджетів мають бюджети областей України - 887 524 млн грн, а зібрано податків та зборів до зведеного бюджету відповідно обласними органами місцевого самоврядування було 1056 576,1 млн грн. Отже, $w = 0,84$. У процесі розрахунків ми отримали одну незмінну залежну u , тобто найменші надходження від комунальної та іншої власності отримані органами місцевого самоврядування.

В Україні найменше отримали доходів від таких підприємств органи місцевого самоврядування районів у області – 38 130 млн грн,

отже, саме ця сума і буде показником u . Середня суспільна корисність доходних баз органів місцевого самоврядування в Україні $u = 0,53$ (суспільна корисність за гілками органів місцевого самоврядування $(0,04 + 0,84 + 0,73) / 3 = 0,53$). Для визначення максимальної суми податкових надходжень до місцевих бюджетів України за умов максимізації добробуту краї-

ни при ефективному використанні органами місцевого самоврядування доходів власних місцевих бюджетів, а також для розрахунку оптимальних значень суспільної корисності доходів місцевих бюджетів скористаємося наведеними вище формулами.

За даними урядової статистики отримуємо такі результати:

Таблиця 1. Розрахунок суспільної корисності гілок місцевої влади в Україні у 2003 р., млн грн

Показник	Виконавча влада областей	Виконавча влада районів в області	Виконавча влада сіл, селищ, міст та районів у містах
U_{2003}	-239 626	-735 918	-102396
Y_{2003}	88752	38130	186175
τ_{2003}	102 468	11439	55853
ψ	887 524	762 609	620 583
θ_{2003}	355 009	75331	496 467

Висновки. Отже, результати розрахунків можуть інтерпретуватися так. Розрахункова оптимальна структура доходів місцевих бюджетів: податкові надходження — 75 %, а неподаткові, переважно доходи від комунальної власності — 25 %. Це означає, що якщо органи місцевого самоврядування будуть ефективно використовувати власні доходні бази, тобто мати суспільну корисність у межах 53 % (повертати до бюджету за рахунок зароблених доходів від підприємств комунальної власності хоча б 15—20 % доходів місцевих бюджетів), податковий тиск на суб'єкти господарювання у регіонах України можна значно знизити. За такої умови добробут України в цілому збільшиться за рахунок збільшення обігових коштів, які будуть залишатися підприємствам усіх форм власності на суму несплачених до місцевих бюджетів податків. При формуванні доходної бази на попередньому рівні сума непокрытих доходів підприємствами комунальної власності становитиме 33 628,71 млн грн, тобто за умов ефективного використання доходів органами місцевого самоврядування до доходної бази місцевих бюджетів надійде більше надходжень від підприємств комунальної власності, що позитивно характеризує роботу органів місцевого самоврядування. Таким чином, цілком виправданим є надання місцевим бюджетам більше державних повноважень, фінансування яких держава покладає на органи місцевого самоврядування. Отже, бюджетна децентралізація доходів з центрального до місцевих бюджетів є економічно ефективною.

Наші розрахунки показують, що державні структури в цілому не є ефективними рушіями економічного зростання в Україні, оскільки усі шаблі місцевого самоврядування не заробляють, а лише витрачають фінансові ресурси держави у вигляді місцевих бюджетів (див. таблицю). Але різні гілки влади мають різну суспільну корисність, а саме: при обсягах доходної бази місцевих бюджетів сіл, селищ, міст і районів у містах у 620 583 млн грн, не принесло користі суспільству 102 396 млн грн, тобто 16 % доходної бази місцевих бюджетів. Це означає, що такі бюджети надали послуги суспільству, і тим самим забезпечили виконання «золотого правила» економічного зростання — гроші мають робити гроші, - на 84 % (100 % - 16 %), що є досить вагомим показником для державних структур. Приблизно такий же рівень суспільної корисності мають бюджети областей та АРК. Як свідчать дані таблиці, обласні бюджети не покрили свої витрати заробленими самостійно доходами на 150 879 млн грн, тобто використали свої місцеві бюджети з користю для суспільства і для економічного зростання держави на 73 % (100 % — 27 % суспільне некорисних витрат), отриманих у розпорядження фінансових ресурсів, що також є досить високим показником.

Зовсім інші показники отримано при розрахунку суспільної корисності місцевих бюджетів районів у областях. Так, місцеві бюджети районів не приносять користі суспільству і не сприяють економічному розвитку держави на 96 % (735 918 млн грн / 762 609 млн грн \times 100),

іншими словами місцеві бюджети районів у областях використані неефективно для суспільства і держави на 96 %. І це не дивно, адже органи місцевого самоврядування районів у областях не надають жодних державних послуг, у їх власності немає комунальних господарств і своїми функціями вони дублюють функції обласних бюджетів. Позначимо як μ — середній коефіцієнт показника суспільної корисності органів місцевого самоврядування України,

який розрахуємо так: $(84 \% + 73 \% + 4 \%) / 300 \% = 0,53$. Отже, в цілому по Україні місцеві органи влади ефективно розподіляли доходи місцевих бюджетів тільки на 53 %.

Перспективи подальших досліджень. Це дослідження може бути продовжене щодо визначення оптимальної структури доходів та видатків місцевих бюджетів, а також пошуку можливих причин вказаної ситуації в Україні та шляхів її удосконалення.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *Абрамов Л. М., Капустин В. Ф.* Математическое программирование. — М.: ЛГУ. 1976. — 456 с.
2. *Данілов О. Д., Сунцова О. О.* Оптимізація бюджету регіону засобами математичного програмування та моделювання на прикладі м. Ірпінь // Реформа міжбюджетних відносин: матеріали науково-практичної конференції. — Ірпінь, 1999. — С. 208-211.
3. *Данілов О. Д., Сунцова О. О.* Оптимізація дефіциту бюджету органів місцевого самоврядування в умовах ринкових перетворень // Науковий вісник: 36. наук, праць Українського фінансово-економічного інституту — 2000. — № 1. — С. 121-126.
4. *Кравченко В. І.* Місцеві фінанси України: Навчальний посібник. — К.: Т-во Знання, 1999. — 487 с.
5. *Сунцова О. О.* Оптимизация налоговых поступлений в местные бюджеты с учетом налоговоспособности региона методами моделирования и прогнозирования // Становление местного самоуправления в посткоммунистическом обществе: Материалы международного симпозиума. — Саратов, 2000. — С. 72-76.
6. *Bell M., Adams C.* Fiscal Decentralization Indicators: Local Democratic Governance // Proceedings of 92' annual conference. — Atlanta: National Tax Association, 1999. — R236-241.
7. www.fao.kiev.ua — сторінка «Аналітика».
8. www.ukrstat.gov — сторінка «Аналітика».
9. www.wbank.org — сторінка «Витрати місцевих урядів».
10. www.access.gpo.gov — сторінка «Витрати та доходи місцевих урядів».

O. Suntsova

THE DEFINITION OF THE OPTIMAL LEVEL OF DISTRIBUTION OF THE LOCAL BUDGETS REVENUES IN UKRAINE

At this article the level of public utility of the local authorities in Ukraine relative to their effectiveness of using incomes of local budgets was analyzed. To each of them it was used economical mathematic methodology at the view of function of public utility of the local authority.

УДК 336.227.2

Trehub M. Y., Krasnikova L. I.

THE EMPIRICAL STUDY OF TAX EVASION AND ITS DETERMINANTS IN RUSSIA

This study develops a methodology that uses microeconomic data from Russian Longitudinal Monitoring Survey of households to explore tax evasion patterns in Russia and their changes due to the possible impact of personal income tax reform that was launched in the beginning of 2001. Our empirical test verifies significant relationships between tax evasion and tax rates as well as other economic and demographic characteristics of households that could provide a supporting evidence for the suggested fiscal policy recommendations.